

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1280/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Székesfehérvári Törvényszék 2.Pf.211/2024/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Székesfehérvári Járásbíróság 13.P.20.856/2022/52. számú ítélete és a Székesfehérvári Törvényszék 2.Pf.211/2024/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a bírói döntés ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [2] Az indítvány benyújtását megelőző bírósági eljárásnak az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következők.
- [3] Az alapul szolgáló per a felek között 2011-ben létrejött befektetési jellegű jogviszonyból eredt. Az indítványozó (az alapügy felperese) és egy harmadik személy 2011 júniusában befektetés céljából nagyobb összeget adott át az alapügy alperesének. Az átadáskor az indítványozó jelen volt, de az aláírt megállapodás szerint nem volt szerződő fél. 2011 októberében az alperes az indítványozó kérésére írásban nyilatkozott arról, hogy az általa átvett összeg felét az indítványozó biztosította. Az indítványozó és az alperes 2016 áprilisában írásbeli megállapodást kötöttek arról, hogy az indítványozó az eredeti megállapodásban foglalt befektetéshez kapcsolódó nyereségről lemond, tekintettel arra, hogy az alperes vállalta az eredetileg biztosított összeget visszafizetését, és azon felül a rögzített nyereség helyett egyfajta kompenzáció fizetését.

- [4] Az alperessel üzleti kapcsolatban álló, az eredeti megállapodásban nem érintett személy 2016 májusában nyilatkozott arról, hogy az alperes indítványozó felé fennálló tartozását átvállalja. Az indítványozó a nyilatkozatot, a tartozásátvállalást elfogadva aláírta. Az indítványozó 2016 júniusában jelezte az alperes felé, hogy az általa aláírt, tartozásátvállalásról szóló nyilatkozatot tartalmazó okirat példányait visszakéri. Az alperes válaszában azt közölte az indítványozóval, hogy az okirat nincsen nála. Az indítványozó és alperes 2017 januárjában megállapodtak, hogy a 2016 áprilisában kelt megállapodást a fizetési határidő tekintetében módosítják, a fizetési határidőt 2017. március 31-ben határozták meg. Az alperes a tartozást a meghatározott határidőig visszafizetni nem tudta. Az ezt követő időszakban a felek a megállapodást többször módosították (először 2017 áprilisában) az alperes pedig több részletfizetést teljesített az indítványozó számára, azonban a teljes összeget nem fizette vissza. Az indítványozó 2019 novemberében írásban felszólította az alperest a teljes tartozás megfizetésére. Az alperes válaszában előadta, hogy a tartozását egy harmadik személy átvállalta.
- [5] Az indítványozó ezt követően keresetet nyújtott be az elsőfokon eljáró Székesfehérvári Járásbírósághoz. Keresetében a 2016 áprilisában megkötött megállapodás szerinti tartozás megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az indítványozó a keresetében előadta, hogy az alperes által számára teljesített kisebb összegeket nem a perbeli tartozás teljesítéseként utálata át számára. Az indítványozó bizonyítékként csatolni kívánta az alperessel folytatott – és annak tudomása nélkül rögzített – telefonbeszélgetéseik hangfelvételeit. Az alperes ellenkérelmében állította, hogy a perbeli tartozását a harmadik személy átvállalta, így az megszűnt.
- [6] A Székesfehérvári Járásbíróság a 13.P.20.856/2022/52. ítéletében az alperest 4 350 275 forint és járulékai, valamint perköltség megfizetésére kötelezte, arra az álláspontra helyezkedve, hogy a tartozásátvállalás nem eredményezte az alperes kötelezettségének megszűnését. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint a felperes és az alperes között 2016. április 13. napján jött létre jogviszony, melyre figyelemmel a felek jogviszonyára a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni, az indítványozó keresete tartalmilag ugyanis az ekkor kötött megállapodás teljesítésére irányult. Az elsőfokú bíróság a tartozásátvállalás vonatkozásában megállapította, hogy az alperes fizetési kötelezettsége – a tartozásátvállalás ellenére – a 2017. április 24-én aláírt megállapodásra tekintettel fennáll. Az elsőfokú bíróság szerint annak nincs akadálya, hogy tartozásátvállalás után az alperes ismételten kötelezettséget vállaljon a korábbi megállapodásban rögzített összeg megfizetésére. Továbbá annak sincs akadálya, hogy egy létrejött tartozásátvállalás esetén a megállapodás, tartozásátvállaló

szerződés megszüntetéséről döntsenek a felek, és ez a szándékuk ráutaló magatartásban fejeződik ki.

- [7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Székesfehérvári Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2.Pf.211/2024/6. számú ítéletében az ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.
- [8] Az indítványozó a fellebbezési tárgyaláson személyesen megjelent, azonban jognyilatkozatot nem tehetett, mivel a jogi képviselő nélküli eljárásra nem térhetett át, mert ezzel a jogával az elsőfokú eljárás során már élt. Ugyanakkor a másodfokú bíróság az indítványozót a tényállás megállapítása körében személyesen meghallgatta és ennek alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette. A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság által levont jogi következtetéssel.
- [9] A másodfokú bíróság megállapította, hogy miután a felek között 2016. április 13-án létrejött megállapodás 2011. évben létrejött kötelelemhez kapcsolódott, a felek jogviszonyára és az ahhoz kapcsolódó jogügyletekre is a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) rendelkezései voltak irányadók. A tartozásátvállalás a régi Ptk. 332. § (1)–(2) bekezdése alapján pedig érvényesen létrejött, mivel a jogosult indítványozó ahhoz hozzájárult, ezért az alperes fizetési kötelezettsége megszűnt. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az alperes azzal, hogy meghatározott összeget megfizetett az indítványozó részére a tartozást átvállaló személy helyett teljesített attól függetlenül, hogy az alperes tudott-e az indítványozó tartozásátvállaláshoz hozzájáruló nyilatkozatáról vagy sem.
- [10] Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [11] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Székesfehérvári Járásbíróság 13.P.20.856/2022/52. számú ítélete és a Székesfehérvári Törvényszék 2.Pf.211/2024/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az indítványozó az Alkotmánybíróság hiánypótlását követően kiegészítette indítványát.
- [12] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmére hivatkozott az alábbiak szerint. Az indítványban kifejtettek szerint a bíróság jogsértő bizonyítási eszköznek minősítette az alperes tudta nélkül rögzített telefonbeszélgetések hangfelvételeit, és annak felhasználást azért nem engedélyezte, mert azok tartalmát az indítványozó írásban nem csatolta peranyaghoz. Erről a döntéséről az eljárás során az indítványozót nem tájékoztatta. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok így eljárási szabálytalanságot elkövetve megfosztották a kérelme alapjául szolgáló tényállás bizonyításának

lehetőségétől. Álláspontja szerint ugyanis a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése megkívánja – különösen a kötelező írásbeliség nélküli kötelmi jogvitákban –, hogy a szerződő felek más egyéb módon nem bizonyítható, de egymás között folytatott telefonbeszélgetésük rögzítése útján rendelkezésre álló bizonyítékot a perben felhasználásra engedélyezzen a bíróság, amennyiben annak nincs kizáró oka.

- [13] Továbbá az indítványozó szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére vezetett a másodfokon eljáró bíróságnak azon eljárása, hogy a jogi képviselővel eljáró fél vonatkozásában a jogi képviselő távollétében történt meghallgatása során tett nyilatkozatára alapította az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítő megállapításait, ugyanis ezen nyilatkozatok az eljárási szabályok értelmében hatálytalanok.
- [14] Az indítványozó továbbá kifejtette, hogy a másodfokon eljáró bíróság elmulasztotta tájékoztatni arról, hogy az elsőfokon eljáró bíróságtól eltérő álláspontra helyezkedik az alkalmazandó jogszabály tekintetében, így nem biztosította számára azt a lehetőséget, hogy az irányadó jog ismeretében megtegye az azoknak megfelelő esetleges jogi érvelések, és pótlólagos bizonyításokat.
- [15] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének megállapítását kéri az indítványozó amiatt is, hogy a másodfokú eljárásban az eljáró bíróság az alperes személyes előadását – semmilyen egyéb ténnyel, vagy ténybeli következtetéssel alá nem támasztott módon – valónak fogadta el.
- [16] Az indítványozó kéri annak megállapítását is, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérült azzal, hogy az ügyében sem az elsőfokon, sem a másodfokon eljáró bíróságok nem vették figyelembe a per alapjául szolgáló befektetési jellegű ügylet jogszabályba ütközés okán fennálló semmisségét, és ezen mulasztásuknak, vagy álláspontjuknak az indokolásukat sem adták meg a határozatukban, azaz indokolási kötelezettségüket elmulasztották.
- [17] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőben nyújtották be és az megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek. Az indítványozó által támadott bírói döntés – az Abtv. 27. § (1)

bekezdésének megfelelően – az ügyet érdemben lezáró jogerős döntés, így alkotmányjogi panasszal támadható. Megállapítható az is, hogy a támadott döntéssel szemben nem állt további rendes jogorvoslat az indítványozó rendelkezésére. Az indítványozó az alapügy felperese, így érintettsége fennáll. A panaszban megjelölt Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog, pedig olyan alapjog, amelynek sérelmére alkotmányjogi panasz alapítható.

- [19] Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során azonban megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek.
- [20] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [21] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben jelen ügyben is fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [11]; 3420/2025. (XII. 10.) AB végzés, Indokolás [32]}.
- [23] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmével összefüggésben azt kifogásolta alkotmányjogi panaszában, hogy az elsőfokú bíróság az elé tárt bizonyítékokat figyelmen kívül hagyta, amit a másodfokú bíróság nem

orvosolt, a másodfokú bíróság ezen túlmenően hatálytalan jognyilatkozatra alapította a tényállás kiegészítését, valamint nem tájékoztatta az indítványozót arról, hogy a döntését – az elsőfokú bíróság ítéletével szemben – nem a Ptk.-ra, hanem a régi Ptk.-ra alapozza, ezért a perbeli cselekményeit nem tudta ehhez igazítani.

- [24] Az Alkotmánybíróság a tényállás megállapítása és a bizonyítási eljárás – indítványozó által vélt – hiányosságai vonatkozásában megállapította, hogy a másodfokú bíróság – a fent már ismertetettek szerint – kitért arra, hogy mennyiben fogadta el az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és mire alapozta a tényállás kiegészítését. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság hatásköre nem terjed ki a tényállás megállapításának és az abban foglalt egyes tények jelentőségének megítélésére, valamint a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének felülvizsgálatára sem.
- [25] Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést megalapozatlannak, tévesnek és ezekből kifolyólag magára nézve sérelmesnek tartja, nem tekinthető az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek.
- [26] Az Alkotmánybíróság ezen túlmenően megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a jogerős bírósági döntés felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozók panasza egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróság jogalkalmazásának helytállóságát vitatják és a támadott ítéletben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekintik alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [27] Összefoglalva: az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet az Alaptörvény felhívott rendelkezésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességgént lehetne értékelni, és amely ezért az indítvány érdemi vizsgálatát megalapozhatná.
- [28] 4. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeknek, az Alkotmánybíróság azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. február 11.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró